

VAN RISICODRAGER NAAR RISICOPARTNER: EEN STRATEGISCHE VERSCHUIVING

PATRICK DANNENBURG EN MELCHIOR MATTENS - JANUARI 2026

INLEIDING

Het jaar 2025 maakte opnieuw duidelijk hoe tastbaar klimaatverandering inmiddels is. Wereldwijd en in Nederland volgden perioden van extreme hitte, langdurige droogte en hevige neerslag elkaar in hoog tempo op. Tegelijkertijd bevestigen recente cijfers van het KNMI dat deze ontwikkelingen geen incidenten zijn, maar onderdeel van een structurele trend. Voor de samenleving, het bedrijfsleven én in het bijzonder voor verzekeraars markeert 2025 een belangrijk kantelpunt.

EXTREEM WEER ALS NIEUWE REALITEIT

In 2025 werd wereldwijd een uitzonderlijk aantal weerextremen geregistreerd. Langdurige hittegolven en droogte leidden tot grootschalige bosbranden, terwijl andere regio's juist te maken kregen met zware stormen en overvloedige neerslag. Ook Europa ontkwam hier niet aan.

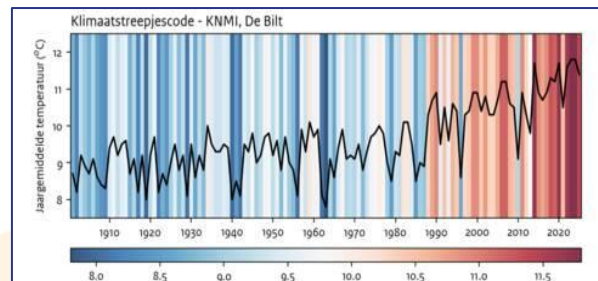
In Nederland viel vooral de combinatie van langdurige zomerse droogte en plotselinge intensieve regen op. Daarnaast werden meerdere hittegolven gemeten en lagen de wintertemperaturen opvallend hoog. Begin december werden lokaal temperaturen tot 15 graden Celsius geregistreerd — waarden die voorheen uitzonderlijk waren voor deze tijd van het jaar.

Deze extremen hebben directe gevolgen: schade aan woningen en infrastructuur, verstoring van bedrijfsprocessen, druk op waterbeheer en toenemende gezondheidsrisico's. Ze vormen bovendien een groeiende uitdaging voor de verzekeraarbaarheid van risico's, tegelijkertijd biedt het ook ruimte voor nieuwe ideeën.

¹ [KNMI - Klimaatstreepjescode krijgt nieuw streepje voor 2025](#)

DE KLIMAATSTREEPJESCODE: ROOD IS HET NIEUWE NORMAAL

Het KNMI publiceerde begin 2026 het nieuwe streepje in de zogeheten klimaatstreepjescode¹: een visuele weergave van de gemiddelde jaartemperatuur in Nederland sinds 1901. Het streepje voor 2025 kleurt opnieuw rood en plaatst het jaar in de top tien warmste jaren ooit gemeten.

De opeenstapeling van rode tinten in de afgelopen decennia laat weinig ruimte voor interpretatie. De gemiddelde temperatuur in Nederland stijgt structureel. Wat ooit uitzonderlijk was, wordt steeds normaler. Deze ontwikkeling vergroot de kans op extreem weer en daarmee ook de financiële en maatschappelijke risico's. Hier ligt een rol voor verzekeraars.

*DE BOODSCHAP IS HELDER: WAT VROEGER
UITZONDERLIJK WAS, WORDT STEEDS VAKER
DE NORM*

DE VERANDERENDE ROL VAN VERZEKERAARS

Verzekeraars bevinden zich in het hart van deze ontwikkeling. Zij dragen de financiële gevolgen van klimaat schade, maar hebben tegelijk een unieke positie om verandering te stimuleren. De uitdaging voor verzekeraars is het vinden van een balans tussen betaalbaarheid, solidariteit en risicorealisme. De rol verschuift van reactief naar proactief en omvat in onze ogen drie kerngebieden:

1. *Klimaatadaptatie stimuleren*

In een veranderend klimaat is preventie niet langer optioneel. Het voorkomen van schade is maatschappelijk wenselijker én economisch noodzakelijker dan het blijven vergoeden van steeds grotere verliezen.

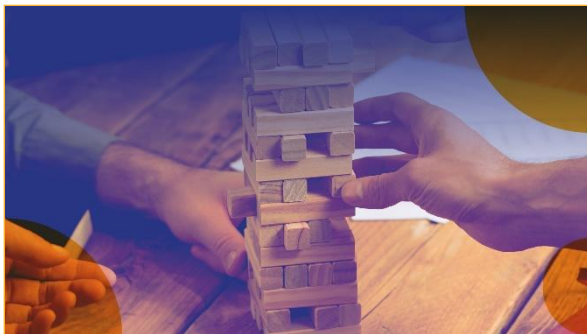
Door premiedifferentiatie, acceptatiecriteria en preventieve voorwaarden kunnen verzekeraars klimaatbestendig gedrag bevorderen. Denk aan waterrobuust bouwen, hittebestendige gebouwen en investeringen in schadepreventie. Ook samenwerking met overheden en bedrijven bij risicokaarten en klimaatscenario's is essentieel.

2. *Bijdragen aan mitigatie via investeringen*

Als grote institutionele beleggers hebben verzekeraars invloed op de richting van de economie. Door kapitaal bijvoorbeeld te verschuiven van fossiele naar duurzame activiteiten en duidelijke ESG-criteria te hanteren, dragen zij bij aan het beperken van verdere opwarming.

3. *Van schade vergoeden naar schade voorkomen*

Duurzaamheid wordt door schadeverzekeraars steeds vaker gezien als een verplichting: ingegeven door regelgeving, reputatierisico's en rapportageverplichtingen. Wie duurzaamheid echter uitsluitend benadert als een kostenpost, mist een belangrijk strategisch inzicht. Juist voor schadeverzekeraars kan duurzaamheid een krachtige hefboom zijn om relevant te blijven richting (individuele) klanten, bijdragen aan de maatschappelijke rol, de omzet daardoor te laten groeien en structureel de schadelast te verlagen.

RELEVANTIE IN EEN VERANDERENDE MARKT

De relevantie van schadeverzekeraars geeft hier dus een kans. Klanten – met name in het zakelijke segment – verwachten meer dan alleen dekking achteraf. Zij zoeken inzicht in hun risico's en ondersteuning bij het verminderen ervan. Duurzaamheid biedt hiervoor een herkenbaar en toekomstgericht kader.

Door klanten te helpen bij klimaatadaptatie, veilige bedrijfsvoering en duurzame ketens, positioneert de verzekeraar zich als een strategische partner. Dit vergroot niet alleen het vertrouwen, maar versterkt ook de rol van de verzekeraar in besluitvorming aan de voorkant, waar risico's daadwerkelijk worden beïnvloed.

Duurzaamheid opent dus nieuwe commerciële mogelijkheden. De energietransitie, circulaire economie en klimaatadaptatie leiden tot investeringen en activiteiten die vragen om passende verzekeringsoplossingen. Voorbeelden zijn verzekeringen voor hernieuwbare energie, circulaire productieketens of innovatieve bouw- en infrastructuurprojecten.

Daarnaast ontstaat ruimte voor aanvullende diensten, zoals duurzaamheids- en klimaatscans, preventieadvies of datagedreven risicorapportages. Dit vergroot de toegevoegde waarde per klant en leidt tot hogere retentie en cross-sell. Duurzaamheid wordt zo niet alleen een risicofactor, maar een bron van nieuwe premie-inkomsten.

VAN SCHADE VERGOEDEN NAAR RISICO'S VOORKOMEN

De kern van het schadeverzekeringsbedrijf is risicomanagement. Duurzaamheid sluit hier naadloos op aan, omdat veel duurzaamheidsvraagstukken – zoals klimaatverandering, biodiversiteitsverlies en sociale instabiliteit – zich direct vertalen in veranderende schaderisico's. Denk aan toenemende waterschade, hittestress, supply-chain verstoringen of aansprakelijkheidsclaims.

Schadeverzekeraars die duurzaamheid integreren in hun risicobeoordeling verschuiven hun rol: van reactieve schade-uitbeter naar proactieve risicopartner. Preventie en weerbaarheid worden daarmee een expliciet onderdeel van de propositie. Deze verschuiving is cruciaal om ook in de toekomst verzekeraarheidsproblemen het hoofd te bieden.

Een vaak onderschat effect van duurzaamheid is de impact op kosten. Preventieve maatregelen, klimaatadaptatie en investeringen in natuur en biodiversiteit leiden aantoonbaar tot het verminderen van schades. Minder schades betekenen rechtstreeks lagere claims, lagere verliesratio's en een stabielere portefeuille.

Daarnaast verbeteren duurzaamheidsdata en ESG-indicatoren de kwaliteit van underwriting en pricing. Door risico's beter te onderscheiden, kunnen verzekeraars gericht accepteren en premies nauwkeuriger vaststellen. Ook op de langere termijn kan dit leiden tot lager kapitaalbeslag en gunstigere herverzekeringvoorwaarden.

DUURZAAMHEID ALS STRATEGISCHE KEUZE

Voor schadeverzekeraars is duurzaamheid daarmee geen afzonderlijk thema, maar een integraal onderdeel van toekomstbestendig risicomanagement. Wie duurzaamheid slim inzet:

- Verhoogt de relevantie voor klanten en samenleving.
- Creëert nieuwe groeimarkten en proposities.
- Verlaagt structureel de schadelast en kosten.

De kernvraag is dan ook niet óf schadeverzekeraars aan duurzaamheid moeten doen, maar h^oe snel en hoe strategisch zij deze omslag maken. In een wereld met toenemende onzekerheden ligt juist hier de kans en het onderscheidend vermogen.

WAT ARCTURUS KAN BETEKENEN

Arcturus ondersteunt verzekeraars bij deze transitie door klimaatrisico's inzichtelijk, beheersbaar en strategisch hanteerbaar te maken. Wij verbinden data en analyse aan (strategische) besluitvorming. Concreet betekent dit:

1. Inzicht in klimaatrisico's

We helpen verzekeraars bij het analyseren van fysieke klimaatrisico's zoals overstroming, droogte, hitte en storm, vertaald naar impact op portefeuilles, sectoren en regio's.

2. Ondersteuning bij risicosturing en acceptatiebeleid

Door scenario-analyses en stresstesten ondersteunen wij verzekeraars bij het ontwikkelen van toekomstbestendig acceptatie- en premiebeleid, in lijn met toenemende klimaatonzekerheid.

3. Datagedreven klimaatadaptatie

Wij helpen verzekeraars om preventiemaatregelen meetbaar en effectief te maken, zodat zij klanten actief kunnen stimuleren om schade te voorkomen in plaats van alleen te herstellen.

4. Strategisch advies rond duurzaamheid en regelgeving

We ondersteunen bij het vertalen van klimaatdata naar strategische keuzes, onder andere in het kader van ESG-doelstellingen, Solvency- vereisten en rapportageverplichtingen. Wij zijn thought leader voor de verzekeraars, dus niet alleen de rekenaars maar ook strategische denkers.

*ONZE KERN: COMPLEXE KLIMAATDATA
VERTALEN NAAR CONCRETE BESLISSINGEN*

CONCLUSIE: SAMEN WERKEN AAN NIEUWE KANSEN

Het jaar 2025 onderstreept dat klimaatverandering geen toekomstscenario meer is, maar een structurele realiteit. De klimaatstreepjescode laat zien dat de opwarming doorzet; het extreme weer maakt de gevolgen voelbaar. Verzekeraars spelen een cruciale rol in het behoud van maatschappelijke en economische veerkracht. Arcturus helpt schadeverzekeraars om duurzaamheid te verankeren in de kernactiviteiten door abstracte ESG ambities te vertalen naar concreet verzekeraar risico en strategische kansen.

Door inzicht te bieden in hoe klimaat-, biodiversiteits- en ketenrisico's doorwerken in schades, productontwikkeling en preventie, ondersteunt Arcturus bij betere risicoselectie, toekomstgerichte pricing en het verminderen van de schadelast. Daarmee wordt duurzaamheid geen extern beleidsdossier, maar een integraal onderdeel van professioneel risicomanagement. Zo draagt Arcturus bij aan hogere omzet, lagere kosten en een toekomstbestendig verdienmodel voor schadeverzekeraars.

ZOekt u een betrouwbare partner die uw organisatie kan helpen bij het benutten van strategische kansen, dan bent u bij Arcturus aan het juiste adres

www.arcturus.nl/contact of mail info@arcturus.nl